

на зробити висновок, що і свої знання реалізовувати майбутній спеціаліст буде для тієї ж аудиторії чи близької до неї. Відмінність у сприйнятті аспектів різних культур у питаннях, що не стосуються питань традиційного складу та звичаїв може негативно впливати на роботу фахівця. Нівелювання цього впливу допомагає частково візуальне представлення інформації, що є вже досить загальноприйнятим у всьому світі і не торкається суперечливих аспектів, однак при цьому не вирішує всіх подальших можливих суперечностей через відмінність культурного сприйняття.

Скептики можуть вказати, що для роботи з іншими культурними групами є свій фахівець дипломат, а його спеціалізація відносини між державами. Однак глобалізаційні процеси, що відбуваються у світі розширили кордони країн і економічних взаємовідносин, при цьому розширили настільки, що не мігруючи за кордон спеціалісти успішно співпрацюють з іноземними компаніями та навіть працюють в них штатними працівниками. А отже потрібне хоча б базове поняття про відмінності у культурному сприйнятті в різних країнах світу. Це успішно реалізується у рамках концепції «трьох складових процесу освіти». Адже при відсутності базової передачі знань неможлива реалізація у подальшому фахівця на глобальному ринку, що буде і в подальшому швидко трансформуватиметься.

Крім того така на перший погляд «непотрібна» дисципліна як філософія чи етика дозволяє підготувати основу для сприйняття більш вузьких предметів, наприклад крос-культурний менеджмент. Цей предмет розкриває особливості співпраці з представниками різних культур, особливо це важливо у світі де транснаціональні корпорації не ефемерне поняття, а поширена практика, коли міжнародні компанії не тільки представляють свої товари на ринках інших країн, а й розміщують на їх теренах самі виробництва. Крім того освітлюються питання співпраці у мультинаціональному колективі працівників, особливості керування подібними групами. Не варто оминати увагою і особливості самих країн, котрі розкриваються у інших предметах відповідних курсів дисциплін, коли розглядаються самі особливості розвитку країни, формування економічного і соціального зв'язку. Важливим аспектом тут теж лишається представлення інформації, доведення її до співробітників, робота з іноземними партнерами та інше. Так використовуючи отримане знання фахівець матиме змогу оцінити можливості ринку праці, обрати найму місцевого персоналу чи раціональність підготовки вже працюючих у компанії працівників до роботи у даному регіоні, комбінувати можливості зважаючи прийнятні для вибраної території дії та комплекс заходів для розширення існуючого чи відкриття нового підприємства.

Перераховані проблеми є невеликою частиною обсягу роботи з котрою стикається фахівець при роботі на міжнародних ринках, однак не варто вважати, що з особливостями праці на міжнародних ринках стикаються спеціалісти з зовнішньоторговельних відносин. Охоплення сучасного світу засобами комунікації, все більша схильність до подорожей, а відповідно поширення культури та торговельних відносин спонукають до нових зрушень на закордонних ринках спеціалістів різних профілів.

Співвідношення освітніх стандартів з пріоритетами самостійного розвитку студентів можна вирішити питання викладача, як єдиного джерела отримання інформації. Перенести значення викладача як помічника, співучасника у роботі з масивами інформації.

РОЗРОБКА НОВОГО ДЕПОЗИТНОГО ПРОДУКТУ В ХОДІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ «ОПЕРАЦІЇ БАНКІВ ТА НЕБАНКІВСЬКИХ КРЕДИТНИХ УСТАНОВ»

М.В. Продан

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

Наразі між банками розгортається основна конкурентна боротьба за залучення та формування депозитної бази і на цьому потрібно акцентувати увагу студентів, що вивчають дисципліну «Операції банків та небанківських кредитних установ». В процесі опанування дисципліни, студентам важливо зрозуміти, що для залучення нових клієнтів і розширення обсягів залучених коштів банкам необхідно посилювати маркетингову стратегію. Це можливо при створенні системи індивідуального обслуговування клієнтів шляхом втілення в практику спеціально розроблених схем і технологій, надання широкого спектра консультаційних послуг при обслуговуванні вкладників банку, розширення стандартних пакетів банківських депозитних продуктів і послуг.

Опановуючи питання удосконалення депозитної політики банків, студенти повинні розібратися зі стандартним набором вкладів, що пропонуються сьогодні більшістю вітчизняних комерційних банків. Умови цих вкладів відрізняються процентною ставкою і величиною початкового внеску.

Методи, які вимагають активної участі студентів, найефективніші [1, с. 69]. І ця група методів, що активізує студента, має бути повною мірою використана в навчальному процесі в межах вивчення дисципліни «Операції банків та небанківських кредитних установ».

На самостійне опрацювання студентам пропонується питання удосконалення депозитної політики банків. Організаційними ознаками самостійної роботи студентів в даному випадку є:

- наявність завдання для самостійної роботи;
- надання спеціального часу для його виконання;
- колективна чи індивідуальна самостійна робота;
- управління цією роботою з боку викладача;
- наявність очікуваних результатів.

Ми погоджуємося з думкою [2, с. 91], що самостійна робота студентів забезпечує розвиток прагнення до самостійного поповнення і вдосконалення знань, формування умінь і навичок, набуття досвіду творчої діяльності.

На лекціях викладач повинен сформулювати два способи зацікавлення потенційного вкладника банку: шляхом підвищення відсоткової ставки, або надання депозитного продукту з абсолютно новими умовами зберігання грошових коштів. Умови розміщення грошових коштів повинні бути максимально привабливі для клієнта і, водночас, вигідні для банку. Далі, виконуючи завдання викладача, студенти мусять самостійно проаналізувати ситуацію і зробити висновки, приймати власні рішення, спілкуватися і співпрацювати з іншими студентами в процесі розв'язання поставленого викладачем завдання [3]. Таким чином, досягається не тільки мета передачі викладачем знань студентам, а й мета навченості – здобуття знань і навичок.

Визначимо періоди проведення самостійної роботи студентів:

- підготовчий: отримання завдання від викладача;
- організаційний: методичне, технічне, інформаційне забезпечення самостійної роботи;
- виконання завдання;
- звіт перед викладачем за виконане завдання.

З метою удосконалення депозитної політики більшість банків змінює діючі пропозиції шляхом підняття процентної ставки закладами. На самостійне опрацювання студентам пропонується завдання розглянути другий спосіб залучення клієнта – впровадження абсолютно нового, нестандартного депозитного продукту.

Самостійна робота студентів повинна починатися з усвідомлення того факту, що умови розміщення грошових коштів повинні бути максимально привабливі для клієнта і, в той же час зберігати вигідність для банку. Викладач має наголосити на обов'язковості врахування цього факту при моделюванні нового депозитного продукту.

В результаті самостійного дослідження існуючих умов на депозитному ринку, студенти під керівництвом викладача доходять висновку, що актуальним для впровадження може бути новий депозитний продукт – вклад «Накопичувальний». Вклад «Накопичувальний» – це строковий вклад, що відкривається на 3 місяці, 6 місяців, 9 місяців, 12 місяців. При відкритті вкладу клієнту буде надано можливість вибрати суму незнижуваного залишку. Умови передбачають внесення додаткових грошових коштів на вклад, за винятком останніх 30 днів до закінчення терміну. Також можлива часткова видача коштів з рахунку вкладу, за умови збереження раніше обумовленого незнижуваного залишку.

При відкритті даного вкладу процентна ставка встановлюється залежно від розміру мінімального незнижуваного залишку, суми і терміну вкладу. Відсотки нараховуються в кінці терміну дії вкладу на фактичний залишок грошових коштів на рахунку. При пролонгації строкового вкладу на рахунок клієнта зараховується 1% від суми незнижуваного залишку. При пролонгації вкладу клієнт має можливість змінити суму незнижуваного залишку.

За завданням викладача, умови вкладу «Накопичувальний» студенти оформлюють в таблицю (таблиця 1).

Характеристика умов вкладу «Накопичувальний»

Сума незнижуваного залишку, грн.	Термін залучення коштів			
	3 місяці	6 місяців	9 місяців	12 місяців
10 000	9,7 %	10,0 %	10,5 %	10,5 %
50 000	9,8 %	10,5 %	11,0 %	10,6 %
100 000	9,9 %	11,0 %	11,5 %	10,7 %
Додаткові функції при пролонгації	Зміна суми незнижуваного залишку			
	Зарахування 1 % на рахунок вкладу від суми незнижуваного залишку			

На завершення самостійної роботи студентів викладач пропонує зафіксувати наслідки запровадження вкладу «Накопичувальний» у вигляді висновків. Такими висновками є: 1) запровадження нового депозитного продукту – вкладу «Накопичувальний» – спричинить розширення клієнтської бази банку і, відповідно, збільшить обсяги залучених коштів; 2) завдяки розширенню лінійки депозитних продуктів банк зміцнить свою присутність на ринку депозитних послуг, а також збільшить ресурсну базу для активних операцій.

Таким чином, за завданням викладача і під його керівництвом студенти здійснюють сукупність навчальних дій, за допомогою яких відбувається самостійне закріплення і поглиблення раніше здобутих знань і навичок щодо депозитних продуктів банку в межах вивчення дисципліни «Операції банків та небанківських кредитних установ».

Організація самостійної навчальної роботи може бути ефективною за:

- наявності науково-методичного потенціалу викладачів;
- готовності викладача до такої роботи, коли потрібно відмовитися від діючих стереотипів;
- розроблення технології індивідуальної роботи з підготовки студентів до самостійної пізнавальної діяльності.

Якщо раніше самостійна робота розглядалась як важлива складова навчального процесу, але яка все-таки поступається за вагомістю аудиторним заняттям, то за новою парадигмою освіти самостійна робота студентів визначається головним складником вищої освіти. Інтеграція студентів у різні освітні середовища сприяє набуттю ними досвіду самостійного розв'язання професійно важливих завдань, розвитку творчого потенціалу, формуванню вміння не тільки самостійно визначати і ставити професійні проблеми, але й знаходити ефективні шляхи виходу з них – тобто відповідально ставитися до себе, інших людей, соціального і природного середовища, в якому вони перебувають.

Перелік посилань:

1. Колісник І. А. Самостійна робота студента як невід'ємна складова здобуття якісної освіти / І. А. Колісник, А. І. Панькевич, А. М. Гоголь // *Інноваційні технології в організації самостійної роботи студентів медичних освітніх закладів: Мат. Навч.-наук. конф. з міжнар. участю.* – Полтава, 2017. – С. 68-70.
2. Малафій І. В. *Дидактика: Навчальний посібник* / І. В. Малафій – К.: Кондор, 2009. – 406 с.
3. Дичківська І. М. *Інноваційні педагогічні технології* / І. М. Дичківська. – К.: Академвидав, 2004. – 351 с.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ, ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ ЗНАТЬ

*І.О. Хорошилова, канд. екон. наук, доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Час не стоїть на місці, і розвиток сучасного суспільства вимагає від нас підготовки фахівців, здатних до прийняття нестандартних рішень. За умов інтеграції освіти, науки і виробництва перед працівниками вищої школи постає завдання підготовки та формування творчої особистості, поступового перетворення навчальної діяльності студента в професійну діяльність. Оскільки освіта є свого роду системою пізнання, розвитку мислення та творчості це й є засобом формування всебічно розвинутої особистості, що з розвитком сформує спеціаліста, здатного належним чином виконувати свої обов'язки, та підвищувати рівень своєї кваліфікації до вимог сьогодення. Одним з основних резервів підвищення ефективності навчання є самостійна робота студентів, та головною метою самостійної роботи є формування професійно необхідних якостей майбутнього фахівця. Як відомо, самостійна робота – це форма організації особистого вивчення студентами всього навчального матеріалу як в аудиторний так і в поза аудиторний час. Од же основною метою самостійної роботи на наш погляд є